



Aylıq
informasiya
Bülleteni

Nº4

Aprel
2020

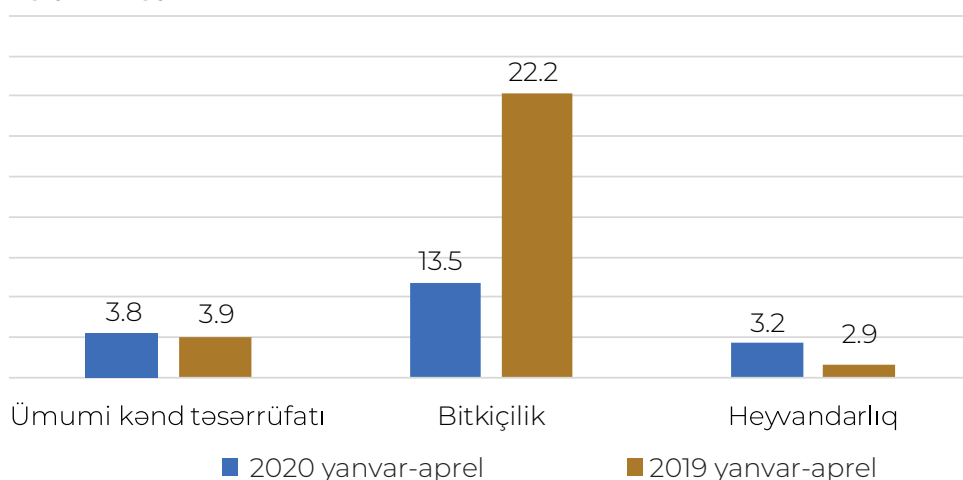
KƏND TƏSƏRRÜFATI

- Kənd təsərrüfatı sahəsi üzrə istehsal göstəriciləri
- Kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı
- Kənd təsərrüfatı sahəsinə dövlət dəstəyi
- Xəbərlər

Kənd təsərrüfatı sahəsi üzrə istehsal göstəriciləri

2020-ci ilin yanvar-aprel ayları ərzində kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmi ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3.8 faiz artıb (*Şəkil 1*).

Şəkil 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının fiziki həcm indeksi müqayisəli qiymətlərlə, əvvəlki ilə nəzərən

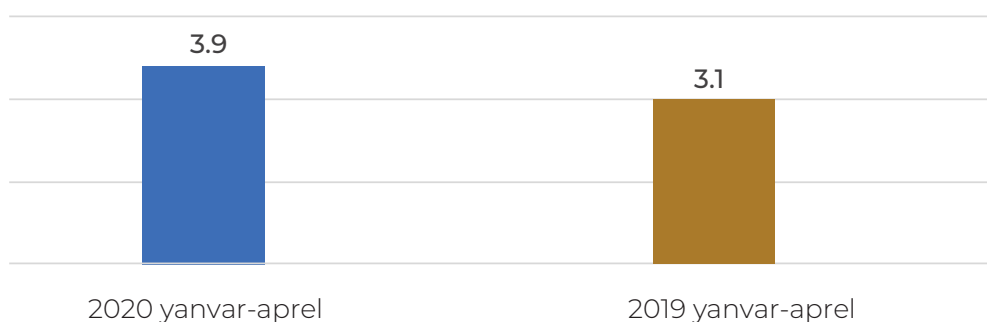


Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

Kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmində dəyəri faktiki qiymətlərlə 1415.3 milyon manat təşkil edib ki, bunun da 93 faizi (1315.9 milyon manat) heyvandarlıq sahəsinin, 7 faizi (99.4 milyon manat) bitkiçilik sahəsinin payına düşüb.

2020-ci ilin yanvar-aprel aylarında kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsində yaradılan əlavə dəyərin ÜDM-də payı 3.9 faiz təşkil edib (*Şəkil 2*).

Şəkil 2. Kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsinin ÜDM-də payı



Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2020-ci ilin yanvar-aprel aylarında bütün kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsal həcmi artıb (*Cədvəl 1*).

Cədvəl 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı

Malın adı	Ölçü	Yanvar-aprel 2020	Yanvar-aprel 2019	Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə
Ət (diri çəkiddə)	min ton	171.2	166.1	+3.0%
Süd	min ton	659.9	649.8	+1.5%
Yumurta	mln. ədəd	653.2	597.8	+9.3%
Yun	min ton	2.3	2.3	0.0%
Kartof	min ton	43.6	40.6	+7.3%
Tərəvəz	min ton	107.0	91.6	+16.7%

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2020-ci ilin may ayının 1-nə kimi 295.7 min hektar və ya keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2.7 faiz az sahədə yazlıq bitkilər əkilib (*Cədvəl 2*).

Cədvəl 2. Yazlıq bitkilərin əkini, hektar

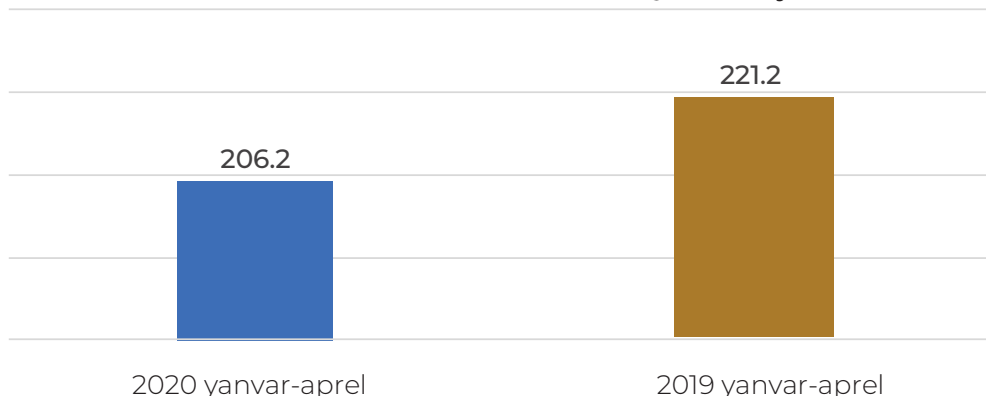
	Yanvar-aprel 2020	Yanvar-aprel 2019	Fərq, %-lə
Yaz əkininin əvvəlindən əkilib:	295,654.0	303,897.0	-2.7
o cümlədən:			
Dənli və dənli paxlalılar (qarğıdalısız) - cəmi	18,180.1	28,873.7	-37.0
onlardan:			
buğda	281.5	7,362.0	-96.2
vələmir	5,562.9	5,202.6	6.9
çəltik	271.0	325.8	-16.8
Qarğıdalı - cəmi	21,421.8	18,686.0	14.6
o cümlədən dən üçün	19,060.0	17,833.9	6.9
Keçən ilin payızlıq əkinini də daxil etməklə cari ilin kölgəliksiz çoxillik otlar əkini - cəmi	52,383.0	50,954.8	2.8
Pambıq	71,369.0	76,081.8	-6.2
Dən üçün günəbaxan	8,973.0	11,912.1	-24.7
Tütün	909.5	688.1	32.2
Kartof	52,071.0	48,095.3	8.3
Tərəvəz - cəmi (toxumluqsuz və anacsız)	48,274.7	45,044.0	7.2
Ərzaq üçün bostan bitkiləri	14,734.8	14,348.3	2.7
Şəkər çuğunduru (emal üçün)	4,738.9	7,227.0	-34.4
Birillik otlar	605.4	1,247.6	-51.5
Sair yazlıq bitkilərin əkini	1,992.8	738.3	+2.7d.

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

Kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı

2020-ci ilin yanvar-aprel aylarında 206.2 milyon ABŞ dolları həcmində kənd təsərrüfatı məhsulu ixrac olunub. Kənd təsərrüfatı məhsulları ixracının həcmi ötən ilin müvafiq dövrünə nəzərən dəyər ifadəsində 6.8 faiz azalıb (*Şəkil 3*).

Şəkil 3. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı, milyon ABŞ dolları



Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

Müqayisə olunan dövr üzrə əsas kənd təsərrüfatı məhsullarının ixrac göstəriciləri Cədvəl 3-də verilib.

Cədvəl 3. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı

Məhsulun adı	Yanvar-aprel 2020		Yanvar-aprel 2019		Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə	
	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. ABŞ dolları)	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. ABŞ dolları)	miqdara görə	məbləğə görə
Kartof	7.8	3.3	5.9	2.5	133.3	131.0
Tərəvəz	66.4	80.3	57.8	57.1	115.0	140.6
Meyvə	47.7	70.3	71.0	89.5	67.2	78.6
Arpa	0.0	0.0	16.1	2.7	0.0	0.0
Tütün xammalı	1.7	4.0	2.3	5.4	72.1	74.7
Pambıq məhsulu	30.9	44.3	40.0	57.9	77.2	76.5
Gön-dəri	2.4	3.4	2.0	3.7	120.2	91.1
Heyvandarlıq məhsulları*	x	0.5	x	2.4	x	22.5
Cəmi	x	206.2	x	221.2	x	93.2

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

*Heyvandarlıq məhsullarına ət, süd və qaymaq, yun, təbii bal, yumurta, xam ipək və diri heyvanların dəyəri daxildir.

Cari ilin aprel ayında almanın, armudun, narın, çiyələyin, kartofun (Qırmızı), pomidorun, kələmin, gül kələmin, çuğundurun və balqabağın topdansaş qiyəti əvvəlki aya nisbətən artıb, digər məhsulların qiyəti isə aşağı olub və ya sabit qalıb (Cədvəl 4).

Cədvəl 4. Aprel ayında kənd təsərrüfatı məhsullarının topdansaş qiyətinin əvvəlki aya nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	Mart 2020	Aprel 2020	Fərq	Adı	Mart 2020	Aprel 2020	Fərq	
Meyvə								
Alma	Qala			Armud	Yerli			
	1.15	1.55	34.8%		2.30	2.45	6.5%	
	Simerenko			Üzüm	Yerli			
	1.00	1.40	40.0%		2.30	1.85	-19.6%	
	Palmet			Nar	Yerli			
	1.15	1.25	8.7%		1.50	2.15	43.3%	
	Qrani smit			Çiyələk	Yerli			
1.05	1.35	28.6%	2.00		3.00	50.0%		
Tərəvəz								
Kartof	Gədəbəy			Soğan	Ağdam sarı			
	0.80	0.80	0.0%		0.89	0.67	-24.7%	
	Qırmızı				Qırmızı			
	0.67	0.72	7.5%		1.20	0.80	-33.3%	
	Təzə			Pomidor	Zirə			
1.20	0.71	-40.8%	1.90		2.55	34.2%		
Xiyar	Melit				Çəhrayı			
	2.05	1.35	-34.1%		1.60	2.15	34.4%	
	Yelpənək				Salyan			
	2.00	1.40	-30.0%		1.50	2.25	50.0%	
Kələm	Bakı				Yerkökü	Şəmkir		
	0.35	0.45	28.6%			1.40	2.45	75.0%
	Ağdaş					Yerli		
	0.50	0.57	14.0%	0.80		0.65	-18.8%	
Gül kələm	Yerli			Çuğundur	Yerli			
	1.65	2.15	30.3%		0.60	0.90	50.0%	
Balqabaq	Yerli			Sarımsaq	Yerli			
	1.30	4.00	3d.		8.00	5.70	-28.8%	

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqrarbazar.az)

Cari ilin aprel ayında almanın ("Simerenko", "Palmet"), narın, kartofun (Şəmkir), xiyarın, gül kələmin, balqabağın, soğanın, pomidorun, çuğundurun, lobyanın və sarımsağın topdansıq qiyməti keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən yüksək olub, digər kənd təsərrüfatı məhsullarının qiyməti isə aşağı olub və ya sabit qalıb (Cədvəl 5).

Cədvəl 5. Kənd təsərrüfatı məhsullarının 2020-ci ilin aprel ayındakı topdansıq qiymətinin ötən ilin müvafiq ayına nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	Aprəl 2019	Aprəl 2020	Fərq	Adı	Aprəl 2019	Aprəl 2020	Fərq
Meyvə							
Alma	Simerenko			Armud	Yerli		
	1.00	1.40	40.0%		2.50	2.45	-2.0%
	Palmet			Nar	Yerli		
	0.80	1.25	56.3%		1.10	2.15	95.5%
	Qrani smit			Üzüm	Yerli		
	1.40	1.35	-3.6%		1.95	1.85	-5.1%
Tərəvəz							
Kartof	Gədəbəy			Soğan	Bərdə		
	1.35	0.80	-40.7%		0.27	0.44	63.0%
	Şəmkir			Pomidor	Zirə		
	1.05	1.40	33.3%		2.30	2.55	10.9%
Xiyar	Melit				Çəhrayı		
	0.85	1.35	58.8%		1.90	2.15	13.2%
	Yelpənək				Salyan		
	0.80	1.40	75.0%		1.50	2.25	50.0%
Gül kələm	Yerli				Şəmkir		
	1.10	2.15	95.5%		2.35	2.45	4.3%
Kələm	Bakı			Yerkökü	Yerli		
	1.20	0.45	-62.5%		1.00	0.65	-35.0%
	Ağdaş			Çuğundur	Yerli		
	1.10	0.57	-48.2%		0.57	0.90	57.9%
Yaşıl bibər	Yerli			Lobya	Şəmkir		
	3.00	2.30	-23.3%		2.80	3.75	33.9%
Balqabaq	Yerli			Sarımsaq	Yerli		
	1.30	4.00	3d.		1.50	5.70	3.8d.

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqrarbazar.az)

Kənd təsərrüfatı sahəsinə dövlət dəstəyi

2020-ci ilin yanvar-aprel ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 1274 kənd təsərrüfatı texnikası 647 hüquqi və fiziki şəxsə satılıb (Cədvəl 6).

Cədvəl 6. Lizinə verilmiş kənd təsərrüfatı texnikası (ədəd)

Texnikanın adı	Cəmi	2020-ci ilin yanvar-aprel ayları ərzində lizinə verilib
	(2005 – 30.04.2020)	
Cəmi	39013	1274
Taxılıyğan kombayn	1018	3
Pambıqyığan kombayn	222	-
Traktor	11129	287
Digər texnika və avadanlıqlar	26644	984

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi

2020-ci ilin yanvar-aprel ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 121 fermerə 3115 baş damazlıq heyvan güzəştli şərtlərlə satılıb.

2020-ci ilin yanvar-aprel ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən aqrar sektorda fəaliyyət göstərən 222 fiziki və hüquqi şəxsə 4 354 440 manat məbləğində güzəştli kreditlər verilib.



Xəbərlər

AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ FERMERLƏRİN MİKROKREDİTLƏR TƏMİNATININ YAXŞILAŞDIRILMASI ÜÇÜN 30 MİLYON MANAT AYIRIB

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev “Koronavirus pandemiyası şəraitində və sonrakı dövrdə kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarının mikrokreditlərlə təminatının yaxşılaşdırılması üçün vəsait ayrılması” haqqında Sərəncam imzalayıb.



Sərəncama əsasən, koronavirus pandemiyası şəraitində və sonrakı dövrdə kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarının maliyyə vəsaitinə ehtiyacının qarşılınması məqsədilə aqrar sektorda təminatsız mikrokreditlərin verilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyinə 30,0 (otuz) milyon manat ayrılıb.

Maliyyə Nazirliyinə bu Sərəncamın 1-ci hissəsində nəzərdə tutulan məbləğdə maliyyələşməni təmin etmək, Nazirlər Kabinetinə bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etmək tapşırılıb.

AZƏRBAYCANIN PAMBIQÇILIQ RAYONLARINDA ÇİYİD SƏPİNİNƏ START VERİLİB

Azərbaycanın pambıqçılıq rayonlarında çiyid səpinə start verilib. Kənd Təsərrüfatı naziri İnam Kərimov Biləsuvar rayonunun Ağaəlikənd kəndində fermer Nurəddin Mirzəyevin pambıq sahəsində çiyid səpini prosesində iştirak edib.



Nazirə məlumat verilib ki, səpin aparılan təsərrüfatda sahələr vaxtında şumlanıb, arata qoyulub, malalanaraq hazır vəziyyətə gətirilib. Bildirilib ki, pambıq istehsalçıları lazımi texnika, toxum, gübrə və kimyəvi preparatlarla tam təmin edilib, səpinin aparılması üçün texnikalar hazır vəziyyətə gətirilib.

Nazir pambıqçı fermer Nurəddin Mirzəyevlə söhbət edib, pambıq əkininə hazırlıq prosesi ilə maraqlanıb. Təsərrüfat sahibi bildirib ki, bu sahədə pambıq əkini tirə üsulu ilə həyata keçirilir. Sahədə lazımi aqrotexniki qaydaların yerinə yetirildiyini bildirən fermer bol məhsul əldə edəcəyinə əmin olduğunu vurğulayıb.

Kənd Təsərrüfatı naziri İnam Kərimov bildirib ki, bu il respublikanın 21 rayonu üzrə 100 min hektara yaxın sahədə pambıq əkini proqnozlaşdırılır: “Artıq sahələrdə intensiv səpinə start verilir. Pambıq əkini ilə bağlı 19 mindən çox istehsalçı ilə müqavilələr bağlanıb, əkin sahələrinin toxum, mineral gübrə, pestisidlə təminatı ilə bağlı tədbirlər görülüb. Hazırda Biləsuvar rayonunda pambıq səpini prosesində iştirak edirik. Rayon üzrə 10603 hektar sahədə pambıq əkilməsi nəzərdə tutulur. Biləsuvar rayonunda pambıqçılığın gözəl ənənələri var. Təkcə ötən il biləsuvarlı

fermerlər 30 min tona yaxın pambıq yığaraq qəbul məntəqələrinə təhvil veriblər”. Nazir pambıqçılığa dövlət dəstəyi, bu ildən tətbiq olunan yeni subsidiya qaydaları barədə fermerlərə məlumat verib.

Nazir İnam Kərimov koronavirus pandemiyasının kənd təsərrüfatına təsirinin minimuma endirilməsi üçün dövlət başçısının tapşırığı əsasında müvafiq tədbirlərin görüldüyünü vurğulayıb: “Hazırkı mərhələdə koronavirusun yayılmasının qarşısını almaq üçün dövlət tərəfindən görülməli zəruri tədbirlərin fermerlərin aqrar fəaliyyətinə ciddi təsiri yoxdur. Aqrar sektorda fəaliyyət xüsusi karantin rejimi tələblərinə uyğun qurulur. Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarına əsasən, rayonlardan orta və iritonnajlı maşınlarla paytaxta, digər böyük şəhərlərə və rayonlara kənd təsərrüfatı və ərzaq məhsullarının daşınmasına icazə verilir. Fermerlər yerli icra hakimiyyəti orqanlarından aldıkları arayış əsasında məhsullarını sərbəst şəkildə paytaxt, böyük şəhərlər və rayonlara gətirib sata bilirlər. Eyni zamanda, məhsullar heç bir maneə olmadan bazarlara çıxarılır, həmçinin xarici ölkələrə ixrac edilir”.



Nazir İnam Kərimov əlavə edib ki, Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev aprelin 14-də “Koronavirus pandemiyası şəraitində və sonrakı dövrdə kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarının mikrokreditlərlə təminatının yaxşılaşdırılması üçün vəsait ayrılması haqqında” Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyinə 30 milyon manat məbləğində vəsait ayrılıb: “Aqrar sahə Cənab Prezidentin daim diqqət və qayğısında olan bir sahədir. Dövlət başçısının aprelin 14-də imzaladığı Sərəncam fermerlərimizə əlavə bir dəstəkdir. Bilirsiniz ki, xüsusilə əkin dövründə fermerlərin

mikrokreditlərə tələbatı yaranır. Fermerlər kredit üçün banklara müraciət edəndə banklar tərəfindən əksər hallarda onlardan kredit müqabilində Bakıda mənzil girovu tələb olunur. Cənab Prezidentin imzaladığı Sərəncam fermerlərin kredit almaq imkanlarını asanlaşdıracaq. Yeni Sərəncam fermerlərə girov tələb etmədən mikrokreditlərin verilməsini nəzərdə tutur”.

Fermer Nurəddin Mirzəyevə məxsus 6 hektarlıq sahədə kütləvi səpin işlərinə 2 çiyidsəpən aqreqat cəlb olunub. Çiyid səpini prosesi xüsusi karantin rejimi dövründə Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın bütün tövsiyə və tələblərinə ciddi riayət edilməklə həyata keçirilib.

Daha sonra Kənd Təsərrüfatı naziri İnam Kərimov Cəlilabad rayonunda faraş kartof və çiyələk sahələrinə baş çəkib, məhsul yığımı prosesini izləyib. Bildirilib ki, hazırda bölgələrdə faraş tərəvəz və çiyələk yığımına start verilib. Aparılan müşahidələr göstərir ki, məhsul ötən ilə nisbətən boldur. Əkinə vaxtında və mütəşəkkil başlanıldığını deyən fermerlər dövlətin məhsul istehsalının artırılması ilə bağlı əkinçilərə göstərdiyi dəstəyə görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını ifadə ediblər.

Qeyd edək ki, hazırda cəlilabadlı fermerlər kartofu daxili bazarlara göndərməklə yanaşı, MDB ölkələrinə də ixrac edirlər. Fermerlər məhsulların daşınması və ixracı ilə bağlı çətinliklərin olmadığını, bu il kartof ixracından daha çox gəlir əldə edəcəklərini bildirirlər.



20 MİN QUTU HİBRİD İPƏKQURDU SƏNAYE TOXUMLARININ KÜMÇÜLƏRƏ PAYLANMASINA BAŞLANILIB

Qax Damazlıq İpəkçilik Stansiyasında 20 min qutu hibrid ipəkqurdu sənaye toxumlarının (qrena) kümçülərə paylanması mərasimi keçirilib. Tədbirdə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin məsul şəxsləri, Qax rayon İcra Hakimiyyətinin nümayəndələri, 8 rayonun Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin rəhbərləri iştirak ediblər.



Kənd Təsərrüfatı naziri İnam Kərimov bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən aqrar sahənin inkişafı prioritet istiqamət kimi elan edilib və baramaçılığın inkişaf etdirilməsi ilə bağlı nazirliyin qarşısına mühüm tapşırıqlar qoyulub: “Keçən ildən fərqli olaraq bu il ilk dəfə Qax Damazlıq İpəkçilik Stansiyasında 5 min qutu ipəkqurdu toxumu (146 kq) istehsal olunub. Gələn ildən yerli istehsal olan ipəkqurdu toxumlarının istehsalının artırılması nəzərdə tutulur. Ötən ildən fərqli olaraq bu il kümçülərimizin də sayı artıb. Belə ki, cari ildə ipəkqurdu toxumları respublikanın 40 rayonunda 6000 kümçüyə bölgü əsasında əvəzsiz olaraq paylanılacaq. Eyni zamanda, bu il ərzində məhsuldarlığın yüksəldilməsi, yerli mütəxəssislərin bilik və bacarıqlarının artırılması məqsədilə kümçülərə, eləcə də barama istehsalı ilə məşğul olan 40 rayonun Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin əməkdaşlarına təlim keçirilib. Bundan başqa, xüsusi karantin rejimi dövründə Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın bütün tövsiyə və tələblərinə ciddi riayət edilməklə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar

Xidmətlər Agentliyinin baytarlıq idarələri tərəfindən baramaçılıqla məşğul olan təsərrüfatların ipəkqurdunun saxlama yerlərində- kümxanalarda dezinfeksiya tədbirləri aparılıb. Hesab edirik ki, dövlətimiz tərəfindən ipəkçiliyin və baramaçılığın inkişafı məqsədilə həyata keçirilən dəstək və təşviq tədbirləri, həmçinin görülmüş işlər nəticəsində bu il məhsuldarlıq yüksək olacaq”.

Hibrid ipəkqurdu sənaye toxumlarının kümçülərə paylanması prosesinin may ayının birinci ongunlüyünə qədər başa çatdırılması nəzərdə tutulur. Qeyd edək ki, builki mövsümdə hər birində 50 qutu olmaqla Beyləqan və Samux rayonlarında ilk dəfə barama yetişdiriləcək.

Xatırladaq ki, dövlətin baramaçılıq və ipəkçiliyi dəstəkləməsi nəticəsində fermerlər əsas işlərindən ayrılmadan kifayət qədər əlavə gəlir əldə etmiş olurlar. Belə ki, “Azəripək” MMC yaş baramanı kümçülərdən 4 manata təhvil alır, dövlət isə istehsal olunan hər kiloqram yaş baramaya görə kümçülərə 5 manat subsidiya ödəyir.

Daha sonra Kənd Təsərrüfatı naziri İnam Kərimov Qax və Şəki rayonlarında taxıl və tütün sahələri, tütünqurutma kameraları, meyvə bağlarına baxış keçirib. “Azəraqrar İstehsalat və Emal Birliyi” MMC-nin Şəki rayonunda “Daşüz” camışçılıq təsərrüfatının fəaliyyəti ilə tanış olub.



**“Kənd təsərrüfatı”
Aylıq informasiya Bülleteni
Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyində
Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi
tərəfindən hazırlanıb**

Əlaqə:



(+994 12) 599-08-88



www.atm.gov.az



info@atm.gov.az



Nizami küçəsi, 92
AZ 1010 Bakı, Azərbaycan

